

„Мжр қазвжі, Станке, мжр қазвжі,
Де имж тешкү имани!“¹⁾).

Турцитѣ се ползвали отъ всѣки единъ случай, който имъ давалъ възможность да помюсюлманчатъ бѣлгаритѣ. Поради това у насъ сж се появили на много мѣста мюсюлмани бѣлгари, които достигатъ до 700,000 души. Тия бѣлгари се наричатъ помаци. Тѣ сж запазили своя роденъ езикъ, своите нрави, обичаи и стария славянски битъ. Помацитѣ живѣятъ въ разни области на Бѣлканския полуостровъ, нѣ най-вече въ Родопитѣ и въ Македония. При потурчването на помацитѣ турцитѣ сж употребявали грозни насилия и жестокости, като сж избивали или разпрѣсвали всички ония, които имъ се противѣли.

Като най-добъръ примѣръ на това, по какъвъ начинъ и съ какви срѣдства сж прѣобърнали турцитѣ нашите помаци въ мюсюлманство, може да ни послужи съобщението на Попъ Методия Драгиновъ, за потурчването на чепинскитѣ и въобще на по-голѣмата частъ отъ родопскитѣ помаци.

Споредъ това съобщение, чепинскитѣ бѣлгари, като „войници“, сж ходѣли да помогатъ на султана въ войнитѣ му на всѣкждѣ и се ползвали между другото и съ пълна черковна свобода,—не зависѣли отъ грѣцкия владика въ Пловдивъ и не му плащали никакъвъ данъкъ. Въ 1657 г. настанѣль въ Родопитѣ голѣмъ гладъ. Въ тая година турцитѣ започнали война съ Венециянитѣ и събрали голѣми сили въ Пловдивъ. Грѣцкиятъ митропо-

1) Бр. пер. сп. кн. 7 и 8, стр. III—II2.